

Spis lektur – nowa podstawa programowa z języka polskiego w szkołach ponadpodstawowych
z dnia 13 stycznia 2018

Lektura obowiązkowa	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
1) Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleta, Pieśni nad Pieśniami, Księgi Psalmów, Apokalipsy wg św. Jana;	Utwory określone dla zakresu podstawowego, a ponadto: 1) Arystoteles, <i>Poetyka, Retoryka</i> (fragmenty);
2) Jan Parandowski, <i>Mitologia</i> , część I <i>Grecja</i> ;	2) Platon, <i>Państwo</i> (fragmenty);
3) Homer, <i>Iliada</i> (fragmenty), <i>Odyseja</i> (fragmenty);	3) Arystofanes, <i>Chmury</i> ;
4) Sofokles, <i>Antygona</i> ;	4) Jan Parandowski, <i>Mitologia</i> , część II <i>Rzym</i> ;
5) <i>Horacy</i> – wybrane utwory;	5) Wergiliusz, <i>Eneida</i> (fragmenty);
6) <i>Bogurodzica; Lament świętokrzyski</i> (fragmenty); <i>Legenda o św. Aleksym</i> (fragmenty); <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (fragmenty);	6) św. Augustyn, <i>Wyznania</i> (fragmenty);
7) <i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (fragmenty);	7) św. Tomasz z Akwinu, <i>Summa teologiczna</i> (fragmenty);
8) <i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragmenty);	8) François Villon, <i>Wielki testament</i> (fragmenty);
9) Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragmenty);	9) François Rabelais, <i>Gargantua i Pantagruel</i> (fragmenty);
10) Dante Alighieri, <i>Boska komedia</i> (fragmenty);	10) Michel de Montaigne, <i>Próby</i> (fragmenty);
11) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: <i>Pieśń IX ks. I, Pieśń V ks. II</i> ; psalmy, w tym <i>Psalm 13, Psalm 47</i> ; tren IX, X, XI, XIX; <i>Odprawa postów greckich</i> ;	11) Jan Kochanowski, <i>Treny</i> (jako cykl poetycki);
12) Piotr Skarga, <i>Kazania sejmowe</i> (fragmenty);	12) Piotr Skarga, <i>Żywoty świętych</i> (fragmenty);
13) wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sęp-Szarzyński;	13) William Szekspir, <i>Hamlet</i> ;
14) Jan Chryzostom Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragmenty);	14) wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej, w tym wybrane wiersze angielskich poetów jezior;
15) William Szekspir, <i>Makbet, Romeo i Julia</i> ;	15) Juliusz Słowacki, <i>Lilla Weneda</i> ;
16) Moliere, <i>Skąpiec</i> ;	16) Cyprian Kamil Norwid, <i>Bema pamięci żałobny rapsod, Fortepian Szopena, Czarne kwiaty</i> (fragmenty), <i>Promethidion</i> (fragmenty);
17) Ignacy Krasicki, <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> , wybrane satyry;	17) realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens, <i>Klub Pickwicka</i> , lub Mikołaj Gogol, <i>Martwe dusze</i> , lub Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary</i>);
18) Franciszek Karpiński, wybór sielanek i liryki religijnej;	18) Stanisław Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i> ;
19) Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> ; wybrane ballady, w tym <i>Romantyczność</i> ; wybrane sonety z cyklu <i>Sonety krymskie</i> oraz inne wiersze; <i>Konrad Wallenrod; Dziady cz. III</i> ; Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i> , wybrane wiersze, w tym <i>Grób Agamemnona</i> (fragmenty), <i>Testament mój</i> ;	19) Franz Kafka, <i>Proces</i> (fragmenty);
21) Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> ;	20) Michaił Bułhakow, <i>Mistrz i Małgorzata</i> ;
22) Cyprian Kamil Norwid, wybrane wiersze;	21) Stanisław Ignacy Witkiewicz, <i>Szewcy</i> ;
	22) Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu <i>Sklepy cynamonowe</i> ;
	23) Tadeusz Konwicki, <i>Mała apokalipsa</i> ;
	24) Jorge Luis Borges, wybrane opowiadanie;
	25) Janusz Głowacki, <i>Antygona w Nowym Jorku</i> ;

Spis lektur – nowa podstawa programowa z języka polskiego w szkołach ponadpodstawowych
z dnia 13 stycznia 2018

<p>23) Bolesław Prus, <i>Lalka, Z legend dawnego Egiptu</i>;</p> <p>24) Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i>;</p> <p>25) Henryk Sienkiewicz, <i>Potop</i>;</p> <p>26) Adam Asnyk, wybór wierszy;</p> <p>27) Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i>;</p> <p>28) wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprowicz, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff;</p> <p>29) Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i>;</p> <p>30) Władysław Stanisław Reymont, <i>Chłopi</i> (tom I – <i>Jesień</i>);</p> <p>31) Stefan Żeromski, <i>Rozdziobią nas kruki, wrony..., Przedwiośnie</i>;</p> <p>32) Witold Gombrowicz, <i>Ferdydurke</i> (fragmenty);</p> <p>33) wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;</p> <p>34) Tadeusz Borowski, <i>Proszę państwa do gazu, Ludzie, którzy szli</i>;</p> <p>35) Gustaw Herling-Grudziński, <i>Inny świat</i>;</p> <p>36) Hanna Krall, <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>;</p> <p>37) wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, w tym wybrane wiersze z tomu <i>Ocalenie</i> oraz <i>Traktat moralny</i> (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, w tym wybrane wiersze z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z obłąkanego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Marcin Świetlicki, Jan Polkowski, Wojciech Wencel;</p> <p>39) Albert Camus, <i>Dżuma</i>;</p> <p>40) George Orwell, <i>Rok 1984</i>;</p> <p>41) Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> (fragmenty);</p> <p>42) Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>;</p> <p>43) Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> (wybrane opowiadanie); <i>Górq „Edek”</i> (z tomu <i>Prawo prerii</i>);</p> <p>44) Jacek Dukaj, <i>Katedra</i> (z tomu <i>W kraju niewiernych</i>);</p>	<p>26) Sławomir Mrożek, wybrane opowiadania;</p> <p>27) wybrane eseje następujących autorów: Jerzego Stempowskiego, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta, Zygmunta Kubiaka, Jarosława Marka Rymkiewicza (co najmniej po jednym utworze); wybrane teksty z aktualnych numerów miesięczników oraz kwartalników literackich i kulturalnych.</p>
--	--

Spis lektur – nowa podstawa programowa z języka polskiego w szkołach ponadpodstawowych
z dnia 13 stycznia 2018

<p>45) Antoni Libera, <i>Madame</i>; 46) Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> (z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>); 47) Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> (z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>); 48) Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragmenty); 49) wybrane utwory okresu stanu wojennego; 49) powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Ewy Demarczyk, Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów.</p>	
--	--

Lektura uzupełniająca	
W każdej klasie obowiązkowo dwie pozycje książkowe w całości lub we fragmentach, na przykład:	
Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
1) Sofokles, <i>Król Edyp</i> ;	1) Erazm z Rotterdamu, <i>Pochwała głupoty</i> (fragmenty);
2) Mikołaj z Wilkowiecka, <i>Historyja o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim</i> (fragmenty);	2) Tomasz Morus, <i>Utopia</i> (fragmenty);
3) <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty);	3) Pedro Calderon de la Barca, <i>Życie snem</i> ;
4) Giovanni Boccaccio, <i>Sokół</i> ;	4) Wolter, <i>Kandyd</i> (fragmenty);
5) Mikołaj Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragmenty);	5) Jean Jacques Rousseau, <i>Nowa Heloiza</i> (fragmenty);
6) Andrzej Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragmenty);	6) wybrane utwory epickie okresu romantyzmu: Józef Ignacy Kraszewski, <i>Stara baśń</i> , Victor Hugo, <i>Nędznicy</i> , Edgar Allan Poe – wybrane opowiadanie; Henryk Rzewuski, <i>Pamiętki Soplicy</i> (fragmenty);
7) Miguel de Cervantes y Saavedra, <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i> (fragmenty);	7) Władysław Stanisław Reymont, <i>Chłopi</i> (tom II – Zima);
8) Wespazjan Kochowski, <i>Psalmodia polska (wybór psalmów)</i> ;	8) Aldous Huxley, <i>Nowy wspaniały świat</i> ;
9) Wacław Potocki, <i>Transakcja wojny chocimskiej</i> (fragmenty z części I);	9) Gabriela Zapolska, <i>Moralność pani Dulskiej</i> ;
10) Ignacy Krasicki, <i>Monachomachia</i> (fragmenty);	10) Gustaw Herling-Grudziński, <i>Wieża</i> ;
11) Stanisław Trembecki, Franciszek Kniaźnin, wybrane utwory;	11) Florian Czarnyszewicz, <i>Nadberezyńcy</i> ;
12) Jędrzej Kitowicz, <i>Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III</i> (fragmenty);	12) Bohumil Hrabal– wybrane opowiadania;
13) Julian Ursyn Niemcewicz, <i>Powrót posła</i> ;	13) Wiesław Myśliwski, <i>Widnokrąg</i> ;
14) Stanisław Staszic, <i>Przestrogi dla Polski</i> (fragmenty);	14) Julian Strykowski, <i>Austeria</i> ;
15) Juliusz Słowacki, <i>Beniowski</i> (fragmenty);	15) Umberto Eco, <i>Imię róży</i> ;
16) Aleksander Fredro, <i>Śluby panieńskie</i> ;	16) wybrane wiersze poetów polskich i obcych;
17) Johann Wolfgang Goethe, <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (fragmenty), <i>Faust</i> (fragmenty);	17) wybrana powieść polska i obca z XX lub XXI wieku;
	18) wybrany dramat polski i obcy z XX lub XXI wieku;

Spis lektur – nowa podstawa programowa z języka polskiego w szkołach ponadpodstawowych
z dnia 13 stycznia 2018

18) George Byron, <i>Giaur</i> (fragmenty); 19) Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. IV;	XXI wieku
20) Eliza Orzeszkowa, <i>Nad Niemnem</i> ;	lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.
21) Maria Konopnicka, wybór wierszy;	
22) Stefan Żeromski, <i>Echa leśne</i> ;	
23) Zofia Nałkowska, <i>Granica</i> ;	
24) Tadeusz Peiper, wybór wierszy;	
25) Joseph Conrad, <i>Lord Jim</i> ;	
26) Anna Kamieńska, Anna Świrszczyńska, Julia Hartwig, Stanisław Grochowiak, Edward Stachura, wybór wierszy;	
27) Kazimierz Moczarski, <i>Rozmowy z katem</i> (fragmenty);	
28) Zofia Nałkowska, <i>Przy torze kolejowym</i> (z tomu <i>Medaliony</i>);	
29) Jan Józef Szczepański, <i>Święty</i> ;	
30) Tadeusz Różewicz, <i>Kartoteka</i> ;	
31) Józef Czapski, <i>Na nieludzkiej ziemi</i> (fragmenty);	
32) Leopold Tyrmand, <i>Dziennik 1954</i> (fragmenty);	
33) Stanisław Lem, <i>Wizja lokalna</i> ;	
34) Samuel Beckett, <i>Czekając na Godot</i> ;	
35) Friedrich Dürrenmatt, <i>Wizyta starszej pani</i> ;	
36) Eugène Ionesco, <i>Lekcja</i> lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.	

Zalecane dzieła teatralne i filmowe:

- 1) *Apocalypsis cum figuris*, reż. Jerzy Grotowski;
- 2) *Amadeusz*, reż. Miloš Forman;
- 3) *Dekalog*, reż. Krzysztof Kieślowski, wybrane filmy z cyklu;
- 4) *Dziady*, reż. Konrad Swinarski;
- 5) *Elektra*, reż. Piotr Chołodziński;
- 6) *Emigranci*, reż. Kazimierz Kutz;
- 7) *Kartoteka*, reż. Krzysztof Kieślowski;
- 8) *Kordian*, reż. Jerzy Englert;
- 9) *Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza*, reż. Tadeusz Konwicki;
- 10) *Moralność pani Dulskiej*, reż. Tomasz Zygadło;
- 11) *Nad Niemnem*, reż. Zbigniew Kuźmiński;
- 12) *Noc listopadowa*, reż. Andrzej Wajda;
- 13) *Noce i dnie*, reż. Jerzy Antczak;
- 14) *Rewizor*, reż. Jerzy Gruza;
- 15) *Rękopis znaleziony w Saragossie*, reż. Wojciech Jerzy Has;
- 16) *Iwona, księżniczka Burgunda*, reż. Zygmunt Hübner;

Spis lektur – nowa podstawa programowa z języka polskiego w szkołach ponadpodstawowych
z dnia 13 stycznia 2018

- 17) *Sanatorium pod klepsydrą*, reż. Wojciech Jerzy Has;
- 18) *Śluby panieńskie*, reż. Andrzej Łapicki;
- 19) *Wizyta starszej pani*, reż. Jerzy Gruza;
- 20) *Zezowate szczęście*, reż. Andrzej Munk;
- 21) *Ziemia obiecana*, reż. Andrzej Wajda.

Teksty polecane do samokształcenia:

- 1) *Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów*, red. Jerzy Bralczyk;
- 2) Jan Białostocki, *Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej*;
- 3) *Człowiek Grecji*, red. Jean-Pierre Vernant;
- 4) *Człowiek renesansu*, red. Eugenio Garin; 5) Umberto Eco, *Sztuka i piękno w średniowieczu*;
- 6) Karol Estreicher, *Historia sztuki w zarysie*;
- 7) *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, red. Katarzyna Kłosińska;
- 8) Johan Huizinga, *Jesień średniowiecza*;
- 9) Jacques Le Goff, *Człowiek średniowiecza*;
- 10) Władysław Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*;
- 11) Jacek Kowalski, *Niezbędnik Sarmaty*;
- 12) Tadeusz Lubelski, *Historia kina polskiego. Twórcy, filmy, konteksty*;
- 13) Jan Miodek, *Słownik ojczyzny polszczyzny*;
- 14) Anna Nasiłowska, *Literatura okresu przejściowego 1975–1996*;
- 15) Ewelina Nurczyńska-Fidelska, Barbara Parniewska, Ewa Popiel-Popiołek, Halina Ulińska, *Film w szkolnej edukacji humanistycznej*;
- 16) Maria Ossowska, *Ethos rycerski i jego odmiany*;
- 17) *Popularna encyklopedia mass mediów*, pod red. J. Skrzypczaka;
- 18) *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, red. Edyta Bańkowska i Agnieszka Mikołajczuk;
- 19) Zbigniew Raszewski, *Krótką historia teatru polskiego*;
- 20) Teresa Skubalanka, *Historyczna stylistyka języka polskiego. Przekroje*;
- 21) Stanisław Stabryła, *Starożytna Grecja*;
- 22) Anna Świderkówna, *Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta; Rozmowy o Biblii*;
- 23) *Wielka encyklopedia Polski*, t. 1. i 2.;
- 24) Władysław Tatarkiewicz, *Historia filozofii; Dzieje sześciu pojęć; Droga przez estetykę*;
- 25) Mieczysław Tomaszewski, *Muzyka w dialogu ze słowem. Próby, szkice, interpretacje*;
- 26) Lidia Winniczuk, *Ludzie, zwyczaje, obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu*.